

Asioiden käsittelyn viivästyminen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa

KANTELU

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerinvirastoon 4.12.2024 saapuneessa kantelussa ja myöhemmin lähettämissään lisäkirjoituksissa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsittelyai-koja sekä menettelyä asioidensa käsittelyssä. Hän on todennut muun muassa, että hänen vuo-sia sitten vireille panemiensa asioita ei ollut edelleenkään ratkaistu. Kantelija on pyytänyt tutki-maan, onko hänen vireille panemiensa asioiden käsittely lautakunnassa viivästynyt aiheetto-masti ja ovatko asioiden käsittelyajat kohtuuttomia. Lisäksi hän on pyytänyt tutkimaan, onko muidenkin kuin hänen vireille panemiensa asioiden käsittely viivästynyt ja onko asioiden käsit-telyjärjestys lautakunnassa tasapuolinen.

Kantelija on pyytänyt lisäksi tutkimaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan menettelyä muutamien kantelussa yksilöityjen muidenkin asioidensa käsittelyssä ja puuttumaan muun mu-assa siihen, että kantelijan ilmoittaman mukaan hänen yksi hakemusasiansa oli tosiasiassa jä-tetty käsittelemättä ja siihen oli laiminlyöty antaa ratkaisu.

SELVITYS

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on 3.4.2025 antanut apulaisoikeuskanslerin siltä ppy-tämän selvityksen. Selvitys toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen ohessa.

RATKAISU

Lautakunnan selvitys keskimääräisistä käsittelyajoista

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on kertonut selvityksessään hakemusten käsittelystä lautakunnassa ja eri asioiden käsittelyajoista. Selvitykseen sisältyy taulukko kantelijan hakemusten ja kaikkien lautakunnan ratkaisemien hakemusten keskimääräisistä käsittelyajoista. Taulukosta ja selvityksen liitteistä ilmenee, että osa kantelijan hakemuksista on ratkaistu keskimääräistä nopeammin ja osan käsittely on kestänyt pidempään.

Lautakunta on todennut, että vaikka sen toiminta on saatu normalisoitua ruuhkaantuneen tilanteen jälkeen, toimivat sivutoimiset esittelijät edelleen tärkeänä lisäresurssina. Hakemus- ja asiämäärät olivat kasvaneet uusiin ennätyslukemiin vuosina 2023 ja 2024, mutta lautakunnan keskimääräiset käsittelyajat olivat sen näkemyksen mukaan siitä huolimatta pysyneet kohtuullisina.

Selvitykseen liitetystä taulukosta ilmenee, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan keskimääräiset käsittelyajat ovat olleet viimeisten kolmen vuoden ajan selvästi alle vuoden mittaisia.

Selvitys kantelijan asioiden käsittelystä

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on kertonut selvityksessään kantelijan hakemusten käsittelyvaiheista. Selvityksen mukaan osa vuonna 2023 vireille tulleista hakemuksista oli tullut ratkaisukypsiksi heinäkuun alussa vuonna 2023. Asioiden esittelijä ei ollut kuitenkaan selvityksessä kerrotuista useista syistä saanut asioita valmisteltua suunnitellussa aikataulussa. Esittelijän kanssa oli 28.3.2025 sovittu esittelijän vaihtamisesta, minkä jälkeen asiat oli siirretty toisen esittelijän viimeisteltäviksi. Asiat oli sovittu esiteltäväksi 14.4.2025 pidettävässä jaoston istunnossa.

Muiden kantelijan vireillä olevien asioiden käsittelystä oli tehty ratkaisusuunnitelma, jonka mukaan suuri osa asioista ratkaistaan alkukesään tai viimeistään alkusyksyyn 2025 mennessä. Osassa asioista selvittäminen oli kuitenkin kesken ja odotti joko hakijan vastaselityksiä tai vastaajan vastauksia.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta 27.11.2025 saadun päivitetyn tiedon mukaan 14.4.2025 esiteltäväksi aiotut kolme asiaa oli myös ratkaistu tuolloin. Loput kantelussa tarkoitettut asiat on ratkaistu 20.5. ja 4.6.2025.

Arviointi

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa.

Apulaisoikeuskansleri on 16.7.2020 yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsittelyajoista antamassaan ratkaisussa [OKV/576/10/2020](#) todennut muun muassa, että yli vuoden keskimääräistä käsittelyaikaa voidaan pitää liian pitkänä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalle.

Saadun selvityksen mukaan lautakunnassa käsiteltävien asioiden keskimääräinen käsittelyaika on viimeisten kolmen vuoden ajan ollut alle vuoden mittainen. Asia ei tältä osin anna aihetta enempihin toimenpiteisiin.

Kantelussa tarkoitettujen kantelijan yksittäisten hakemusasioiden käsittely kesti lautakunnassa noin kaksi vuotta ja osittain yli kaksi vuotta. Lautakunta ei selvityksessään ole esittänyt niiden osalta pitkää käsittelyaikaa selittäviä erityisiä syitä. Kyseisten asioiden käsittely on arvioni mukaan aiheettomasti viivästynyt.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kantelijan asioiden käsittely yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa on edellä esittämäni arvion mukaan aiheettomasti viivästynyt. Kiinnitän kerrotun vuoksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan huomiota velvollisuuteen käsitellä asiat ilman aiheetonta viivytystä.

Asiassa ei muutoin ole käynyt ilmi mitään sellaista, mikä antaisi aihetta toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama